

**HOTĂRÂRE nr. 49 din 12 decembrie 2013**

pentru aprobarea Normelor privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari

**EMITENT:** CAMERA AUDITORILOR FINANCIARI DIN ROMÂNIA

**PUBLICAT ÎN:** MONITORUL OFICIAL nr. 164 din 6 martie 2014

**Data intrării în vigoare :** 06/03/2014

În temeiul prevederilor:

- [art. 5 alin. \(3\) lit. e\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#) privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 15 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#),

Consiliul Camerei Auditorilor Financiari din România, întrunit în ședința din data de 12 decembrie 2013, hotărăște:

**ART. 1**

Se aprobă Normele privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

**ART. 2**

Departamentul de monitorizare și competență profesională va urmări punerea în aplicare a acestor norme.

**ART. 3**

La data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă:

- [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 168/2010](#) pentru aprobarea Normelor privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 627 din 6 septembrie 2010;

- [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 11/2001](#) pentru aprobarea Normelor privind procedurile de control al calității auditului financiar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 477 din 3 iulie 2002, cu modificările ulterioare.

**ART. 4**

Prezenta hotărâre se transmite, spre avizare, Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, conform prevederilor art. 15 alin. (1) lit. f) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#).

**ART. 5**

Prezenta hotărâre se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform prevederilor [art. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#) privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele  
Camerei Auditorilor Financiari din România,  
Horia Neamțu

București, 12 decembrie 2013.  
Nr. 49.

## ANEXĂ

### NORME

privind revizuirea calității activității de audit financiar  
și a altor activități desfășurate de auditorii financiari

#### CAP. I

##### Dispoziții generale

#### ART. 1

(1) Sub supravegherea Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, Camera Auditorilor Financiari din România (Camera) este autoritatea competentă pentru efectuarea de revizuri în vederea asigurării calității serviciilor prestate de auditorii financiari, fiind abilitată să emită norme și proceduri de revizuire a calității activității de audit financiar, precum și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, potrivit legii.

(2) Revizuirea calității activității de audit desfășurate de auditorii financiari, membri ai Camerei, persoane fizice active și firme de audit, se efectuează:

- a) asupra politicilor și procedurilor de revizuire a controlului calității, aplicate de auditorul financiar la nivelul firmei de audit, și, respectiv, a misiunii, conform cerințelor art. 11 din ISQC1;
- b) prin aplicarea procedurilor stabilite de organismul profesional cu ocazia efectuării inspecțiilor de calitate, pentru activitățile prevăzute de [art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#) privind activitatea de audit financiar, republicată, cu modificările și completările ulterioare, constând în:

- misiuni de audit statutar al situațiilor financiare anuale efectuate conform ISA;
- misiuni de audit financiar al situațiilor financiare anuale efectuate conform ISA;
- misiuni de revizuire a situațiilor financiare;
- alte misiuni de asigurare; și
- alte misiuni și servicii profesionale, în conformitate cu standardele internaționale în domeniu și cu reglementările adoptate de Cameră.

#### ART. 2

(1) Toți auditorii financiari, membri ai Camerei, persoane fizice active și firme de audit, fac obiectul unui sistem de asigurare a calității, care este organizat potrivit prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#), ca un sistem independent, și se desfășoară de către Departamentul de monitorizare și competență profesională (DMCP) din cadrul Camerei, sub supravegherea Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

(2) Excepție constituie auditorii financiari care participă la misiuni de audit financiar, revizuire, asigurare, audit intern sau alte servicii profesionale, în calitate de salariați ai unor firme de audit sau ai altor entități ori de subcontractori ai altor auditori financiari, fără asumarea responsabilității finale față de clienți.

(3) Atribuțiile principale ale DMCP sunt:

- a) urmărirea respectării de către membrii Camerei a normelor care reglementează profesia:
  - Standardele internaționale de audit;
  - Codul etic al profesioniștilor contabili;

- Normele privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari;

- Normele și Standardele de audit intern;
- alte norme de reglementare a profesiei;

b) asigurarea implementării sistemului de control al calității activității desfășurate de membrii Camerei;

c) asigurarea conformității activității și normelor de lucru ale DMCP cu normele și legislația internă și internațională în domeniu;

d) efectuarea monitorizării auditorilor financiari pe o perioadă de maximum 3 ani, prin reluarea inspecției activității auditorilor care au fost evaluați cu calificativul D, C sau B;

e) sesizarea Departamentului de etică, conduită profesională și investigații;

f) participarea la investigarea aspectelor tehnice referitoare la conduita profesională a membrilor;

g) îndeplinirea altor atribuții stabilite de către conducerea Camerei.

(4) Resursele necesare funcționării sistemului de asigurare a calității (cheltuielile cu salariile, sporurile și stimulentele acordate inspectorilor, cheltuielile de deplasare, alte cheltuieli materiale, inclusiv cele de capital) sunt asigurate pe seama cotelor alocate de către Cameră, fiind prevăzute în bugetul anual de venituri și cheltuieli al DMCP.

### ART. 3

(1) DMCP efectuează verificările pentru asigurarea calității prin inspectorii principali, inspectorii și asistenții inspectorii, care au calitatea de salariați în cadrul aparatului executiv al Camerei, selectați pe următoarele criterii:

- să aibă pregătire profesională și experiență relevantă în auditul statutar și raportarea financiară;

- să aibă pregătire specifică cu privire la efectuarea de inspecții de calitate;

- să nu le fie afectată independența și să nu se afle în conflict de interese cu auditorul financiar/firma de audit inspectată.

(2) Inspectorii care efectuează verificări de asigurare a calității semnează anual declarația de conformitate cu cerințele profesionale ale Camerei privind controlul calității auditului. De asemenea, cu ocazia primirii delegației de inspecție, declară dacă se află sau nu în una dintre situațiile de conflict de interese prevăzute de Codul etic al profesioniștilor contabili, în raport cu auditorul financiar sau firma de audit la care urmează să efectueze inspecția calității.

(3) Persoanele alese drept coordonatori ai echipei de inspectorii, precum și membrii echipelor de inspectorii sunt membri ai profesiei.

(4) Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile are dreptul de a participa la inspecții și de a avea acces la dosarele de inspecție, foile de lucru și alte documente relevante.

## CAP. II

Programarea activității de inspecție a calității activității de audit

### ART. 4

Programarea activității de inspecție desfășurată de către DMCP se realizează, în principal, pe baza următoarelor documente:

a) situația auditorilor financiari, membri ai Camerei, persoane fizice active și firme de audit, cărora Camera le-a acordat viza anuală de exercitare a profesiei;

b) programul de inspecție trimestrial care prevede auditorii financiari a căror activitate urmează a fi revizuită pentru asigurarea calității, perioada supusă revizuirii, precum și echipele care efectuează inspecția.

### ART. 5

DMCP întocmește și prezintă documentele prevăzute la art. 4 lit. b) Biroului permanent al Consiliului Camerei, pentru a fi aprobate.

#### ART. 6

DMCP, în exercitarea atribuțiilor care îi revin conform art. 2 alin. (3), are dreptul de a fi informat periodic, pe baza evidențelor Departamentului de servicii pentru membri, asupra situației auditorilor financiari membri ai Camerei, persoane fizice active și firme de audit, autorizate de Cameră să exercite profesia în anul respectiv, precum și asupra structurii misiunilor de audit statutar desfășurate la entități de interes public.

#### ART. 7

(1) DMCP va asigura cuprinderea auditorilor financiari în programele trimestriale de inspecție, astfel încât, de regulă, fiecare membru al Camerei care a primit autorizația de exercitare a profesiei să fie verificat o dată la 6 ani sau la 3 ani, în cazul auditorilor entităților de interes public, în condițiile stabilite prin regulamentul emis de Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, conform prevederilor [art. 31 alin. \(2\) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008](#) privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile, aprobată cu modificări prin [Legea nr. 278/2008](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Atunci când este necesară o expertiză și pentru a se asigura încadrarea în termenul de repetare a reviziilor pentru asigurarea calității activității auditorilor statutar și firmelor de audit ale entităților de interes public, la inspecții pot participa, cu aprobarea Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, și experți care nu sunt inspectori, dar care acționează sub controlul unui inspector, cu respectarea condițiilor referitoare la independență.

#### ART. 8

(1) Prevederile programelor de inspecție vor fi comunicate, în scris, membrilor prevăzuți a fi inspectați, aceștia exprimându-și disponibilitatea, în perioada propusă sau într-o altă perioadă, dar nu mai îndepărtată decât cu două săptămâni, în condițiile art. 6 alin. (2) din [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 187/2010](#) pentru aprobarea Procedurilor privind programarea și desfășurarea inspecțiilor de calitate a activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari.

(2) Eventualele modificări în programele de inspecție trimestriale vor fi aduse la cunoștința Consiliului Camerei înainte de începerea inspecției la membrii respectivi sau imediat după aceea, în cazul primirii unor sarcini urgente.

#### ART. 9

Documentele de planificare a inspecțiilor trebuie întocmite și păstrate astfel încât să se asigure confidențialitatea obiectivelor inspecției.

### CAP. III

Organizarea revizuirilor pentru asigurarea calității activității de audit

#### ART. 10

Revizuirile pentru asigurarea calității activității de audit și a activităților conexe se efectuează pe baza procedurilor emise de Cameră, în ordinea și la datele prevăzute în programele de inspecție trimestriale.

#### ART. 11

Principalele obiective ale inspecției calității activității de audit financiar sunt următoarele:

a) cunoașterea ariei de cuprindere a activității de audit financiar și a altor servicii profesionale, pe baza examinării conținutului scrisorilor de misiune/contractelor de prestări de servicii, precum și a concordanței acestora cu Standardele internaționale de audit (ISA) sau cu Standardele de audit intern sau alte standarde relevante, precum și cu normele și reglementările emise de Cameră și de organismul de supraveghere publică;

b) verificarea conformității activității desfășurate cu datele înscrise în cererea/declarația pentru obținerea autorizației de exercitare a profesiei; corectitudinea raportării veniturilor din activitatea de audit financiar, audit statutar, precum și alte servicii profesionale, a achitării integrale și la termen a cotizațiilor și a celorlalte obligații către Cameră;

c) îndeplinirea obligațiilor cu privire la pregătirea continuă a auditorilor financiari, precum și la frecventarea cursurilor suplimentare pentru auditorii financiari monitorizați pentru rezultate nesatisfăcătoare;

d) verificarea implementării de către firma de audit/auditorul financiar persoană fizică a unui sistem intern de control al calității conform ISQC 1 și ISA 220 pentru misiunile de audit al situațiilor financiare ale entităților cu care a încheiat contracte de prestări de servicii sau alte misiuni efectuate în calitate de auditor financiar;

e) evaluarea sistemului intern de asigurare a calității sub aspectul conformității cu ISA relevante și cu cerințele de independență prevăzute de Codul etic al profesioniștilor contabili;

f) verificarea elaborării de către firmele de audit/auditorii financiari persoane fizice, pentru entitățile aflate sub supravegherea Autorității de Supraveghere Financiară, precum și a oricăror entități definite prin lege sau reglementări ca entități de interes public, a unor proceduri de revizuire a asigurării calității, specifice acestor categorii de misiuni;

g) inspectarea foilor de lucru ale misiunii de audit al situațiilor financiare, selectată pentru revizuirea gradului de adecvare a controlului calității, pentru a evalua:

- conformitatea cu standardele profesionale și cu cerințele normative și legale;

- respectarea prevederilor referitoare la efectuarea propriu-zisă a auditului financiar în conformitate cu ISA și procedurile de audit elaborate de Cameră;

h) verificarea modului de respectare a prevederilor Normelor privind stabilirea numărului mediu minim de ore pentru finalizarea unei misiuni de audit financiar, aprobate prin [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 44/2005](#).

Până la data de 15 februarie a fiecărui an, Camera Auditorilor Financiari din România va publica pe site-ul propriu nivelul mediu al onorariului orar rezultat din inspecțiile de calitate efectuate în exercițiul anterior;

i) verificarea implementării de către firma de audit/auditorul financiar persoană fizică, în temeiul obligațiilor stabilite prin [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 91/2007](#) privind aplicarea legislației specifice privind combaterea și prevenirea operațiunilor de spălare a banilor și/sau de finanțare a actelor de terorism de către auditorii financiari, a unor proceduri specifice, aplicabile clienților de audit și ai altor servicii profesionale, pentru identificarea cazurilor de intermediere de către aceștia a actelor de terorism și/sau de spălare a banilor astfel cum sunt acestea definite prin [Legea nr. 656/2002](#) pentru prevenirea și sancționarea spălării banilor, precum și pentru instituirea unor măsuri de prevenire și combatere a finanțării terorismului, republicată, cu modificările ulterioare;

j) evaluarea conținutului celui mai recent raport privind transparența, publicat de auditorii sau firmele de audit inspectate, care au efectuat misiuni de audit statutar la entități de interes public.

#### ART. 12

(1) Procedurile de revizuire pentru asigurarea calității în realizarea misiunilor de audit financiar, inclusiv audit statutar, revizuire a situațiilor financiare, misiuni de asigurare, audit intern și alte misiuni și servicii profesionale în conformitate cu standardele internaționale în domeniu, precum și alte activități desfășurate de auditorii financiari sunt elaborate de către DMCP sub forma "listelor obiectivelor de inspecție", pe naturi de misiuni, pe care le prezintă spre aprobare Consiliului Camerei și spre avizare Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

(2) Hotărârile de aprobare a acestor proceduri de revizuire a calității auditului se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

#### ART. 13

(1) În funcție de factorii de risc materializați în:

a) numărul de clienți - societăți cotate la bursă;

b) numărul entităților considerate a fi de interes public;

c) rezultatele anterioare ale inspecțiilor pentru asigurarea calității, inclusiv:

(i) încălcarea cerințelor de pregătire profesională continuă;

(ii) încălcarea principiului independenței;

(iii) deficiențe în proiectul sau conformitatea cu sistemul societății de control al calității,

Consiliul Camerei poate să dispună efectuarea controlului calității activității desfășurate de membrii Camerei la perioade mai mici decât cele prevăzute la art. 7 alin. (1).

(2) Camera poate organiza periodic acțiuni pentru documentarea, informarea, analiza și urmărirea implementării unor noi reglementări, verificarea remedierii deficiențelor constatate cu ocazia inspecțiilor anterioare; astfel de acțiuni pot fi organizate și de către Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile prin sistemul de investigații instituit prin [Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008](#) privind auditul statutar al situațiilor financiare anuale și al situațiilor financiare anuale consolidate și supravegherea în interes public a profesiei contabile, aprobată prin [Legea nr. 278/2008](#), cu modificările și completările ulterioare.

#### ART. 14

Durata verificării se stabilește în funcție de natura inspecției, de volumul activității firmei de audit/auditorului financiar persoană fizică, ce urmează a fi inspectată, precum și de alți factori care pot influența aria de cuprindere a inspecției (de exemplu: achiziționarea de către firmă a unei părți semnificative a afacerilor unei alte societăți sau renunțarea la o parte semnificativă a afacerilor sale, înainte de începerea inspecției).

#### ART. 15

Inspecția se efectuează în totalitate sau prin sondaj, în raport cu volumul activității membrilor Camerei, precum și cu frecvența abaterilor constatate anterior, cuprinzându-se un număr reprezentativ de rapoarte și documente, care să permită formularea unor concluzii temeinice asupra caracterului adecvat al sistemului de control al calității, conformității cu acesta și asupra modului de respectare a dispozițiilor normative din domeniul auditului financiar și a altor servicii profesionale și activități desfășurate de auditori, conform standardelor internaționale și altor reglementări legale.

#### ART. 16

(1) Persoanele împuternicite să exercite, în numele Camerei, revizuirea calității activității desfășurate de membrii săi în exercitarea profesiei

trebuie să respecte prevederile Codului etic al profesioniștilor contabili\*), normele profesionale emise de Cameră, precum și regulamentele emise de Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

---

\*) Codul etic al profesioniștilor contabili a fost aprobat prin [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 53/2013](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 24 din 13 ianuarie 2014.

(2) Pentru fiecare inspecție trebuie să fie desemnat un coordonator al echipei de inspectori.

#### ART. 17

(1) Prin derogare de la principiul confidențialității, auditorii financiari inspectați au datoria profesională de a prezenta informații confidențiale pentru a se conforma controlului calității efectuat de organismul profesional, în conformitate cu cerințele Codului etic al profesioniștilor contabili adoptat de Cameră.

(2) La solicitarea echipei de inspectori, auditorii au obligația:

a) să pună la dispoziție toate documentele justificative și să dea toate explicațiile necesare verificării corectitudinii datelor din raportul anual al membrilor, din cererea/declarația pentru obținerea autorizației de exercitare a profesiei, inclusiv a veniturilor din activitatea de audit, precum și a achitării cotizațiilor și a celorlalte obligații către Cameră;

b) să asigure accesul inspectorilor care efectuează revizuirea privind asigurarea calității, la dosarele de misiune, foile de lucru, dosarele permanente, situațiile financiare proprii ale firmei, actele și documentele de orice fel pe care le gestionează sau le au în păstrare, care intră sub incidența revizuirii și servesc pentru documentarea probelor care susțin concluziile inspecției;

c) să recunoască constatările inspecției pentru asigurarea calității, prin semnarea notelor de inspecție, și să comunice în scris Camerei, la termenele fixate, modul de aplicare a acțiunilor și măsurilor stabilite în urma inspecției.

Cazurile de semnare cu obiecțiuni a Notei de inspecție se soluționează conform Procedurilor specifice emise de Cameră ([Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 50/2012](#) pentru aprobarea Normelor privind aplicarea art. 17 alin. (2) lit. c) din Normele privind revizuirea calității activității de audit financiar și a altor activități desfășurate de auditorii financiari, aprobate prin [Hotărârea Consiliului Camerei Auditorilor Financiari din România nr. 168/2010](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 138 din 15 martie 2013) și avizate de Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

(3) În cazurile nepermitterii accesului inspectorilor la documentele de lucru ale misiunilor, în vederea efectuării revizuirii calității activității, solicitărilor repetate ale reprogramării inspecțiilor sau netransmiterii în scris a confirmării vizitei programate de Cameră, aceste fapte se consideră incidente în domeniul propriu de activitate, Consiliul Camerei fiind în drept să dispună, în astfel de cazuri, sancționarea auditorilor financiari în cauză, potrivit prevederilor [Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/1999](#), republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#).

#### ART. 18

Echipele de inspecție desemnate să efectueze verificarea calității auditului consemnează constatările în cadrul Notei de inspecție.

#### ART. 19

(1) Nota de inspecție este un document bilateral, încheiat între părți (echipa de inspectori, pe de o parte, și auditorul financiar inspectat, pe de altă parte), care se întocmește în două exemplare și se înregistrează la auditorul financiar inspectat.

(2) Un exemplar al Notei de inspecție este luat de organele de inspecție, care au obligația să îl înregistreze la Secretariatul Camerei.

#### ART. 20

(1) În Nota de inspecție se înscriu, documentat, aspectele de neconformitate cu ISA relevante, cu normele și procedurile de audit emise de Cameră și cu prevederile Codului etic al profesioniștilor contabili, constatate ca urmare a inspecției.

(2) Modelul Notei de inspecție se stabilește de către DMCP, cu acordul Consiliului Camerei și avizarea ulterioară de către Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

(3) În Nota de inspecție și în anexele la aceasta se vor menționa concret elementele sondajelor efectuate la auditorul financiar inspectat, documentele și evidențele supuse inspecției, răspunderea organelor de inspecție revenind numai în legătură cu acestea.

#### ART. 21

Nota de inspecție va cuprinde, orientativ, următoarele elemente:

- a) componența echipei de inspecție, delegația în baza căreia s-a efectuat inspecția de asigurare a calității, data sau perioada la care s-a efectuat inspecția;
- b) datele de identificare ale auditorului controlat;
- c) datele de identificare ale asociațiilor și auditorilor financiari care reprezintă auditorul controlat;
- d) perioada supusă controlului, clienții de audit ale căror situații financiare au fost auditate în perioada respectivă și identificarea dosarelor de audit selectate pentru inspecția de asigurare a calității;
- e) date referitoare la modul în care auditorul controlat și auditorii asociați ai acestuia și-au îndeplinit obligațiile față de Cameră privind determinarea și plata cotizațiilor fixe și a celor variabile, precum și modul de respectare a normelor privind asigurarea profesională, depunerea raportului anual, participarea la cursurile de pregătire profesională continuă;
- f) obiectivele pe care auditorul financiar controlat le-a abordat în realizarea misiunii, potrivit cerințelor Standardelor internaționale de audit relevante, normelor și procedurilor de audit emise de Cameră și ale cadrului legal de raportare financiară;
- g) obiectivele pe care auditorul controlat nu le-a abordat, potrivit cerințelor reglementărilor de mai sus;
- h) motivația auditorului controlat cu privire la neîndeplinirea obiectivelor urmărite;
- i) calificativul obținut de către auditorul supus reviziei de calitate;
- j) concluzii și recomandări pentru măsuri corective;
- k) data și semnăturile membrilor echipei de inspecție și a auditorului financiar verificat.

#### ART. 22

Nota de inspecție și celelalte documente de inspecție vor fi înregistrate, arhivate și păstrate de Cameră timp de 7 ani de la efectuarea controlului și valorificarea rezultatelor acestuia.

#### ART. 23

Fiecare obiectiv din lista de obiective se va completa cu "Da" sau "Nu", în funcție de modul în care auditorul supus inspecției a răspuns cerințelor ISA aplicabile, normelor și procedurilor de audit, făcându-se referire la deficiențele constatate și cauzele pentru care unele obiective nu au fost abordate.



#### ART. 24

(1) Evaluarea calității se face prin raportarea numărului obiectivelor aferente capitolelor din proceduri, referitoare în mod direct la calitatea dosarului de audit (fără luarea în considerare a cap. II și III care cuprind exclusiv obiective ce nu țin de calitatea dosarului de audit) pentru care răspunsul este "Da", la numărul total de obiective și stabilirea unui procentaj cuprins între 0% și 100%.

(2) În funcție de acest procentaj, auditorul inspectat va obține un calificativ după cum urmează:

\*T\*

Procentaj	> 35	36-70	71-85	86-100
Calificativ	D	C	B	A

\*ST\*

(3) În cazul auditorilor financiari care participă la misiuni de audit financiar, revizuire, asigurare, audit intern sau alte servicii profesionale, în calitate de salariați ai unor firme de audit sau ai altor entități, în evaluare nu va fi cuprins obiectivul privind inspectarea foilor de lucru ale misiunii de audit al situațiilor financiare, selectată pentru revizuirea gradului de adecvare a controlului calității. Ca urmare, auditorii aflați în această situație nu vor primi calificativ.

#### ART. 25

Potrivit prevederilor Codului etic al profesioniștilor contabili, inspectorii DMCP au obligația de a respecta confidențialitatea informațiilor dobândite cu ocazia inspecțiilor pentru asigurarea calității, atât a celor referitoare la activitatea auditorului financiar, cât și a celor referitoare la clienții acestuia.

#### ART. 26

Conducerea executivă a Camerei este în drept să emită, în atenția auditorilor financiari inspectați, scrisori prin care să facă recomandări pentru corectarea sistemului propriu de control al calității, conformitatea cu politicile și procedurile adoptate, completarea dosarelor de lucru inspectate cu probele de audit nedocumentate corespunzător.

#### ART. 27

Recomandările efectuate de Cameră ca urmare a verificărilor calității activității de audit vor fi urmărite de auditorul membru într-o perioadă rezonabilă de timp, stabilită de comun acord cu echipa de inspectori din cadrul DMCP.

#### ART. 28

(1) Auditorul inspectat va transmite Camerei un răspuns în scris cu privire la modul de realizare a măsurilor recomandate atât în Nota de inspecție, cât și în Scrisoarea de atenționare, referindu-se inclusiv la acțiunile planificate și la data finalizării și implementării acestora.

(2) În cazul în care recomandările la care se face referire la alin. (1) nu sunt puse în practică, auditorul financiar sau firma de audit, dacă este cazul, va face obiectul sistemului de investigații și sancțiuni, așa cum este prevăzut de [art. 32 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 278/2008](#), cu modificările și completările ulterioare.

#### ART. 29

(1) Camera monitorizează, pe parcursul a 3 inspecții consecutive, auditorii financiari care au obținut la inspecția calității calificativele D, C și B, prin stabilirea de măsuri pentru remedierea neconformităților și aplicarea, după caz, de sancțiuni disciplinare, în care scop Camera emite proceduri de lucru.

(2) Măsurile pe care Camera este în drept să le aplice în perioada de monitorizare a auditorilor financiari descriși la alineatul precedent sunt diferențiate după cum urmează:

A. Pentru calificativul D

1. Măsurile ce se vor lua la prima inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

a) repetarea inspecției după maximum un an, cheltuielile ocazionate de această nouă inspecție urmând a fi suportate integral de către auditorii financiari în cauză, în conformitate cu decontul de cheltuieli;

b) participarea la cursuri suplimentare de pregătire profesională, al căror tarif va fi suportat integral de către cei în cauză;

c) aplicarea de sancțiuni disciplinare:

- muștrare;

- avertisment scris;

- suspendarea dreptului de exercitare a activității de audit financiar pe o perioadă de la 3 luni la 6 luni;

- retragerea calității de membru al Camerei.

2. Măsurile ce se vor lua pentru a doua inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

a) repetarea inspecției după maximum un an, cheltuielile ocazionate de această nouă inspecție urmând a fi suportate integral de către auditorii financiari în cauză, în conformitate cu decontul de cheltuieli;

b) participarea la cursuri suplimentare de pregătire profesională, al căror tarif va fi suportat integral de către cei în cauză;

c) aplicarea de sancțiuni disciplinare:

- avertisment scris;

- suspendarea dreptului de exercitare a activității de audit financiar pe o perioadă de la 3 luni la 6 luni;

- retragerea calității de membru al Camerei.

3. Măsurile ce se vor lua pentru a treia inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

- aplicarea de sancțiuni disciplinare:

● suspendarea dreptului de exercitare a activității de audit financiar pe o perioadă de la 3 luni la 6 luni;

● retragerea calității de membru al Camerei.

B. Pentru calificativul C

1. Măsurile ce se vor lua la prima inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

a) repetarea inspecției după maximum un an, cheltuielile ocazionate de această nouă inspecție urmând a fi suportate integral de către auditorii financiari în cauză, în conformitate cu decontul de cheltuieli;

b) participarea la cursuri suplimentare de pregătire profesională, al căror tarif va fi suportat integral de către cei în cauză;

c) aplicarea de sancțiuni disciplinare:

- muștrare;

- avertisment scris.

2. Măsurile ce se vor lua pentru a doua inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ: în acest caz, membrul Camerei intră sub incidența sancțiunilor prevăzute pentru calificativul D.

C. Pentru calificativul B

1. Măsurile ce se vor lua la prima inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

a) participarea la cursuri suplimentare de pregătire profesională, al căror tarif va fi suportat integral de către cei în cauză;

b) aplicarea de sancțiuni disciplinare cu avertisment scris.

2. Măsurile ce se vor lua pentru a doua inspecție în urma căreia s-a stabilit un procentaj corespunzător acestui calificativ:

a) participarea la cursuri suplimentare de pregătire profesională, al căror tarif va fi suportat integral de către cei în cauză;

b) aplicarea de sancțiuni disciplinare cu avertisment scris.

#### ART. 30

(1) În funcție de relevanța neconformităților constatate în urma acțiunilor de control, precum și în cazul în care nu se aplică recomandările Camerei, inspectorii DMCP pot propune, pe lângă măsurile de întocmire a documentelor potrivit normelor și reglementărilor legale, oricare dintre măsurile de sancționare prevăzute la art. 29, potrivit procedurilor disciplinare și competențelor stabilite prin Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#).

(2) Sancțiunile aplicate pentru calitatea necorespunzătoare a activității desfășurate de auditorii financiari vor fi publicate prin intermediul mijloacelor de comunicare ale Camerei.

(3) În cazurile în care în cursul unei inspecții s-a constatat că un raport privind transparența conține informații denaturate semnificativ, inclusiv cele cu privire la eficiența sistemului de control al calității firmei de audit, Camera poate recomanda auditorului inspectat amendarea fără întârziere a acestui raport, informând despre aceasta Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

#### ART. 31

(1) În baza constatărilor din notele de inspecție prezentate de organele de inspecție, Camera întocmește și prezintă Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile un raport anual, rezumând rezultatele globale ale sistemului de asigurare a calității, fără specificarea detaliilor legate de anumiți auditori financiari - membri ai Camerei sau clienți ai acestora.

(2) Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, după analizarea raportului anual, este în drept să emită în atenția Camerei recomandări și instrucțiuni, sub orice formă. Camera este autoritatea competentă pentru efectuarea de revizuri pentru asigurarea calității serviciilor prestate de auditori sau de firmele de audit.

(3) După analizarea de către Consiliul pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile, raportul se publică pe site-ul Camerei și este disponibil pentru informarea autorităților de reglementare ale entităților auditate.

#### ART. 32

Șeful DMCP poate fi invitat să participe la ședințele Consiliului Camerei și ale Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile în care sunt dezbătute documentele de control și măsurile propuse de DMCP.

#### ART. 33

(1) În înțelesul art. 57 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#), monitorizarea activității auditorilor financiari activi se organizează și se desfășoară potrivit Normelor privind controlul calității activității de audit financiar, emise de Cameră, care prevăd, în principal, următoarele:

a) auditorii financiari activi, membri ai Camerei, au obligația de a întocmi și de a prezenta acesteia, până la data de 31 martie a anului următor celui de raportare, un raport anual asupra activității desfășurate în anul anterior;

b) auditorii financiari, membri ai Camerei, care sunt angajați, administratori sau asociați/acționari ai unei persoane juridice și nu efectuează audit financiar în nume propriu, au obligația de a transmite Camerei, în același termen, o declarație în care vor specifica această situație;

c) nedepunerea raportului ori a declarației la termenul stabilit constituie abatere disciplinară și se sancționează potrivit Regulamentului de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#);

d) auditorii financiari și persoanele juridice care efectuează auditul statutar al entităților de interes public publică pe website-ul propriu un raport anual privind transparența, în conformitate cu [art. 46 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 90/2008](#), aprobată cu modificări prin [Legea nr. 278/2008](#), cu modificările și completările ulterioare.

(2) Potrivit art. 57 alin. (4) din Regulamentul de organizare și funcționare a Camerei Auditorilor Financiari din România, aprobat prin [Hotărârea Guvernului nr. 433/2011](#), Camera verifică prin inspecții realitatea și conformitatea cu cerințele legale a informațiilor cuprinse în rapoartele înaintate Camerei de către auditorii financiari activi, membri ai acesteia.

De asemenea, evaluează conținutul celui mai recent raport privind transparența, publicat de auditori sau persoanele juridice.

#### [ART. 34](#)

Responsabilitatea finală pentru sistemul de asigurare externă a calității pentru auditorii financiari și firmele de audit care efectuează auditul statutar la entități de interes public aparține Consiliului pentru Supravegherea în Interes Public a Profesiei Contabile.

---